

Ocena jury zawodów

Rodzaj pytania	Pytanie opisowe (0–25 pkt)	Zadanie z analizy finansowej (0–15 pkt)	Pytania testowe (0–60 pkt)	Razem	nr zawodnika
Ocena					

■ ■ ■ XXXIV OLIMPIADA WIEDZY EKONOMICZNEJ ■ ■ ■

Rok szkolny 2020/2021 Zawody II stopnia (okręgowe)

Zestaw nr

I. Pytanie opisowe o charakterze ogólnym (0–25 pkt)

Krótko- i długookresowe konsekwencje pandemii COVID-19 dla działalności przedsiębiorstw

Część teoretyczna (0-15 pkt)

1. Przedsiębiorstwo w gospodarce wolnorynkowej
2. Wpływ kryzysów gospodarczych na działalność przedsiębiorstw, w tym:
  - a) kryzysy gospodarcze a rynki zbytu
  - b) problemy z finansowaniem działalności przedsiębiorstw w okresach kryzysów gospodarczych
3. Znaczenie pandemii COVID-19 dla funkcjonowania światowej gospodarki

Część praktyczna (0-10 pkt)

1. Pandemia COVID-19 – charakterystyka szoku z perspektywy przedsiębiorstwa
2. Krótkookresowe konsekwencje pandemii COVID-19 dla działalności przedsiębiorstw:
  - a) ograniczenia, w tym o charakterze administracyjnym, wynikające z pandemii COVID-19 a zmiany w strukturze i wielkości popytu na produkty przedsiębiorstw
  - b) zarządzanie produkcją, w tym problem opóźnień w dostawach w okresie pandemii
  - c) znaczenie pomocy publicznej dla działalności przedsiębiorstw
  - d) polityka zatrudnienia w przedsiębiorstwach w okresie pandemii
  - e) polityka inwestycyjna w okresie niepewności wynikającej z kolejnych fal pandemii
  - f) polityka dywidendy w okresie pandemii na przykładzie wybranej branży
3. Długookresowe konsekwencje pandemii COVID-19 dla działalności przedsiębiorstw:
  - a) długookresowe zmiany w strukturze popytu będące efektem pandemii COVID-19
  - b) przyspieszenie procesu cyfryzacji gospodarki dla działalności przedsiębiorstw na przykładzie wybranej branży
  - c) skrócenie globalnych łańcuchów dostaw a zarządzanie produkcją
  - d) polityka zatrudnienia w przedsiębiorstwach po pandemii COVID-19
4. Pandemia COVID-19 a funkcjonowanie przedsiębiorstw – próba syntezy

II. Zadanie z analizy finansowej (0–15 pkt)

Przedsiębiorstwo X jest spółką akcyjną i działa w branży IT. W tabeli poniżej przedstawiono jego wybrane dane finansowe w 2019 r.

- a) Oblicz wartość wskaźnika ROE (3 pkt). Zinterpretuj uzyskany wynik (2 pkt)

$$ROE = \frac{\text{zysk netto}}{\text{kapitał własny}} * 100\%$$

Zysk netto to iloczyn zysku netto przypadającego na jedną akcję i liczby akcji

$$\text{liczba akcji} = \frac{\text{kapitał podstawowy}}{\text{wartość nominalna akcji}}$$

Stąd zysk netto spółki wyniósł 206,67 mln zł.

$$ROE = \frac{206,67}{4892,4} * 100\% = 4,22\%$$

Interpretacja: Na 1 zł kapitału własnego przedsiębiorstwa X przypada około 0,042 zł zysku netto.

	w mln zł
aktywa obrotowe	461,7
suma bilansowa	5235,7
kapitał własny ogółem	4892,4
kapitał podstawowy	83,0
kapitał zapasowy	4180,1
zobowiązanie długoterminowe	137,2
kredyty bankowe, pożyczki, dłużne papiery wartościowe	0
zobowiązania krótkoterminowe	206,1
zysk netto przypadający na 1 akcję (w złotych)	2,49
wartość nominalna 1 akcji (w zł)	1

- b) O czym mówi złota zasada bilansowa? (2 pkt) Czy w przypadku przedsiębiorstwa X jest ona spełniona? Przedstaw stosowne obliczenia (2 pkt)

Zgodnie ze złotą zasadą bilansową majątek trwały powinien być w całości finansowany kapitałem własnym, natomiast majątek obrotowy może być finansowany kapitałem obcym.

$$\text{Majątek trwały} = 5235,7 - 461,7 = 4774$$

$$\frac{\text{kapitał własny}}{\text{majątek trwały}} \geq 1$$

$$\frac{4892,4}{4774} = 1,025 > 1$$

W przedsiębiorstwie X złota zasada bilansowa jest spełniona.

- c) Przedsiębiorstwo X dokonało emisji akcji zwykłych w liczbie 100 tys. sztuk. Cena emisyjna jednej akcji wyniosła 20 zł. Akcje w całości zostały objęte i opłacone. Wskaż wszystkie pozycje pasywów bilansu spółki, w ramach wskazanych w tabeli, które ulegną zmianie i oblicz o ile się zmienią (nie uwzględniaj kosztów emisji wskazanych w podpunkcie d). (3 pkt)

Pozycje:

Kapitał własny ogółem: wzrost o 2 mln zł

Kapitał podstawowy: wzrost o 100 tys. zł

Kapitał zapasowy: wzrost o 1,9 mln zł

- d) Oszacuj koszt kapitału własnego z emisji akcji z podpunktu c, wiedząc, że wartość najbliższej dywidendy na 1 akcję wynosi 1,02 zł, a koszty emisji stanowiły 12% ceny emisyjnej akcji. Bieżąca cena akcji jest równa cenie emisyjnej. Prognozowana stała roczna stopa wzrostu dywidendy wynosi 2% (3 pkt).

$$K_{kw} = \frac{D}{C_a - K_e} + g$$

gdzie:

D – oczekiwana dywidenda na jedną akcję

C_a – cena akcji

K_e – koszty emisji i sprzedaży nowych akcji

g – stała stopa wzrostu dywidendy

$$K_{kw} = \frac{1,02}{20 - 20 * 0,12} + 0,02 \approx 0,078$$

III. Pytania testowe – w każdym pytaniu zaznacz **[X]** przy prawidłowej odpowiedzi. Za każdą prawidłową odpowiedź na pytanie testowe otrzymujesz 2 pkt. Każda zmiana odpowiedzi w pytaniach testowych traktowana jest jako odpowiedź błędna. Odpowiedzi zaznaczone ołówkiem nie są punktowane (0–60 pkt).

1. Która ze stóp procentowych NBP określa dolną granicę wahań stóp procentowych *overnight* na rynku międzybankowym ?

- stopa referencyjna
- stopa depozytowa
- stopa redyskontowa weksli
- stopa lombardowa

2. Koszt własny sprzedaży w układzie kalkulacyjnym kosztów jest równy sumie:

- technicznego kosztu wytworzenia i kosztów bezpośrednich
- zakładowego kosztu wytworzenia i kosztów sprzedaży
- kosztów wydziałowych, kosztów zarządu i kosztów sprzedaży
- kosztów wydziałowych i kosztów sprzedaży

3. Które zdanie dotyczące powszechnie dostępnego cyfrowego pieniądza banku centralnego (CBDC) jest prawdziwe?

- obecnie przykładem CBDC jest jedynie dolar amerykański
- przykładem CBDC jest bitcoin
- wprowadzenie CBDC oznacza całkowitą utratę renty menniczej przez bank centralny
- wprowadzenie CBDC oznacza wyemitowanie przez bank centralny pieniądza w formie elektronicznej, którego wykorzystywanie nie jest ograniczone wyłącznie do podmiotów bankowych

4. Do podstawowych modeli wyceny opcji zaliczamy:

- model Blacka-Scholesa-Mertona
- model Tobina
- model Friedmana-Phelpsa
- model Greenspana-Guidottiego

5. Cena akcji spółki X wynosi obecnie 100 zł. Którą ze strategii inwestycyjnych przyjmie inwestor chcący maksymalizować swój dochód w dniu wygaśnięcia opcji europejskiej na akcje spółki X, jeżeli oczekuje on, że cena akcji w tym dniu spadnie do 40 zł?

- inwestor kupi opcję kupna jednej akcji spółki X z ceną wykonania 100 zł
- inwestor kupi opcję kupna jednej akcji spółki X z ceną wykonania 40 zł
- inwestor wystawi opcję sprzedaży jednej akcji z ceną wykonania 100 zł
- inwestor kupi opcję sprzedaży jednej akcji spółki X z ceną wykonania 100 zł

6. Pionowa długookresowa krzywa Phillipsa:

- pokazuje, że między inflacją a bezrobociem w długim okresie występuje odwrotna zależność
- oznacza, że ludzie w długim okresie zwracają uwagę wyłącznie na zmienne nominalne
- pokazuje, że niezależnie od tempa inflacji, w długim okresie gospodarka powraca w końcu do naturalnej stopy bezrobocia
- występuje wyłącznie w sytuacji, gdy faktyczna stopa inflacji nie jest równa oczekiwanej stopie inflacji

7. Krzywa Engla dla pewnego dobra jest półprostą o nachyleniu 45° wychodzącą z początku układu współrzędnych. Które stwierdzenie jest prawdziwe?

- dane dobro jest dobrem niższego rzędu
- mieszana elastyczność cenowa popytu na to dobro jest równa -1
- elastyczność dochodowa popytu na to dobro jest równa 1
- elastyczność dochodowa popytu na to dobro jest równa 0

8. Które stwierdzenie dotyczące bonów pieniężnych w Polsce jest prawdziwe?

- bony pieniężne w Polsce są od 2004 r. sprzedawane z premią
- bony pieniężne są wykorzystywane jako instrument regulujący płynność
- rentowność bonów pieniężnych zawsze odpowiada rentowności 10-letnich obligacji Skarbu Państwa
- bony pieniężne są emitowane przez Ministerstwo Finansów

9. Która z odpowiedzi prawidłowo przedstawia sytuację przedsiębiorstwa w stanie długookresowej równowagi na rynku konkurencji doskonałej (gdzie: Z – zysk ekonomiczny; Z_k – zysk księgowy; P – cena; ATC – przeciętny koszt całkowity; q – wielkość sprzedaży; TR – utarg całkowity, MR – utarg krańcowy)?

- $Z > 0$
- $ATC = P$
- $MR > ATC$
- $Z_k = 0$

10. Ujemna wartość firmy prezentowana jest w:

- aktywach trwałych
- aktywach obrotowych
- pasywach
- należnościach długoterminowych

11. Współautorem koncepcji akceleratora finansowego jest:

- J.M. Keynes
- M. Friedman
- B. Bernanke
- P. Milgrom

12. Sytuacja, w której zarząd banku udziela kredytów podmiotom o niskiej wiarygodności kredytowej, zakładając, że w sytuacji materializacji ryzyka kredytowego otrzyma pomoc finansową od rządu to:

- negatywna selekcja
- problem gapowicza
- pokusa nadużycia
- dylemat więźnia

13. Które stwierdzenie dotyczące sprawozdania z wykonania założeń polityki pieniężnej składanego Sejmowi przez Radę Polityki Pieniężnej (RPP) jest prawdziwe?

- nieprzyjęcie sprawozdania przez Sejm RP skutkuje odwołaniem Prezesa NBP
- nieprzyjęcie sprawozdania przez Sejm RP skutkuje odwołaniem członków RPP, ale tylko tych wybranych wcześniej przez Sejm
- nieprzyjęcie sprawozdania przez Sejm RP skutkuje odwołaniem Zarządu NBP
- w oparciu o sprawozdanie Sejm RP nie może zdecydować o zmianie składu osobowego organów NBP

14. Jeżeli przyjąć, że wprowadzony w Polsce tzw. podatek cukrowy ma cele pozafiskalne, to można go określić mianem podatku:

- Belki
- Keynesa
- Tobina
- Pigou

15. Punkt zwrotny w kryzysie finansowym charakteryzujący się nagłym wzrostem awersji do ryzyka oraz załamaniem się piramidy zadłużenia określa się terminem momentu:

- Gossena
- Minsky'ego
- von Misesa
- Sharpe'a

16. Sytuacja w Republice Weimarskiej na początku lat 20. XX w. ukazała, że stwierdzenie zawarte w prawie Kopernika-Greshama nie sprawdza się w warunkach:

- deflacji
- hiperinflacji
- ożywienia gospodarczego
- stagflacji

17. Załóżmy, że dochód konsumenta wynosi 100 zł i przeznacza on go na zakup dwóch dóbr: A i B. Cena jednostkowa obu dóbr wynosi 10 zł. Rząd postanawia wprowadzić świadczenie rzeczowe polegające na przekazaniu każdemu obywatelowi bonu na zakup dwóch jednostek dobra A. Jak będzie wyglądać nowa linia budżetowa analizowanego konsumenta?

- przecina oś odciętych i rzędnych w tej samej odległości od początku układu współrzędnych
- ma dwa punkty wspólne z pierwotną linią budżetową
- jest linią łamaną
- przechodzi przez początek układu współrzędnych

18. Krzywa popytu na produkt pewnego monopolisty jest opisana równaniem $p = -2q + 40$ (gdzie: p – cena za tonę w zł; q – ilość w tonach). Dodatkowo wiemy, że nie różnicuje on cen, a jego krzywa kosztu krańcowego jest opisana równaniem $MC = 20$. Ile wynosi zbędna strata społeczna (czysta strata)?

- 0
- 25
- 50
- 100

19. Pewien koncern medyczny odkrył szczepionkę na wirusa SARS-CoV-2 i ma już przygotowaną linię produkcyjną szczepionki. Ustalając cenę szczepionki kieruje się on zasadą optymalnego narzutu na koszt krańcowy. Jakie koszty w takiej sytuacji uwzględnia on przy ustalaniu ceny szczepionki?

- wypłacone wynagrodzenia pracowników badawczych zatrudnionych w związku z pracami nad wynalezieniem szczepionki
- koszty surowca zużytego w procesie pracy nad wynalezieniem szczepionki
- koszty wybudowania istniejącej fabryki
- wynagrodzenia pracowników zatrudnionych przy produkcji szczepionki

20. Krzywa popytu na usługi pewnego przedsiębiorstwa jest opisana równaniem $P = -Q + 100$ (gdzie: P – cena za jedną usługę w zł; Q – ilość świadczonych usług). Funkcja produkcji tego przedsiębiorstwa w krótkim okresie to: $Q = 4L$ (gdzie: L – liczba pracowników zatrudnionych na pełen etat). Krańcowy przychód z pracy (MRPL) tego przedsiębiorstwa przedstawia równanie:

- $MRPL = 4$
- $MRPL = -2Q + 100$
- $MRPL = -4Q + 400$
- $MRPL = -8Q + 400$

21. Przedsiębiorstwo produkuje sok jabłkowy w dwóch zakładach: A i B, a od dostawców otrzymuje rocznie 15 ton jabłek. Funkcje produkcji dla zakładów A i B kształtują się odpowiednio: $Q_A = 20 X_A - 0,5 X_A^2$ oraz $Q_B = 20 X_B - X_B^2$ (gdzie: Q_i – wielkość produkcji w danym zakładzie; X_i – liczba ton jabłek alokowana w danym zakładzie, $i = A$ lub B). Ile ton jabłek powinno trafić do zakładu A, aby zmaksymalizować produkcję całkowitą przedsiębiorstwa?

- 15
- 10
- 7,5
- 0

22. Które stwierdzenie jest zgodne z koncepcją pułapki malthuzjańskiej?

- ziemia nie jest czynnikiem produkcji
- niezależnie od podaży ziemi oraz liczby ludności krańcowa wydajność pracy w rolnictwie systematycznie wzrasta
- podaż ziemi jest stała
- podaż siły roboczej jest stała

23. Które stwierdzenie dotyczące realnego popytu na pieniądź jest prawdziwe?

- im wyższe koszty utrzymania pieniądza, tym realny popyt na pieniądź jest większy
- załamanie się realnego popytu na gotówkę (ucieczka od pieniądza) związane jest silnie ze zjawiskiem deflacji
- im większy jest wzrost gospodarczy w danym kraju, tym szybciej rośnie realny popyt na pieniądź
- koszt utrzymania pieniądza nie determinuje realnego popytu na pieniądź, gdyż jest to wielkość nominalna

14. Na początku 2020 r. stopa referencyjna Narodowego Banku Polskiego wynosiła 1,5%. W odpowiedzi na sytuację epidemiologiczną w kraju Rada Polityki Pieniężnej zdecydowała się ją obniżyć do poziomu 0,1%. Oznacza to obniżkę o:

- 1,4 procenta
- 140 punktów procentowych
- 14 punktów bazowych
- 140 punktów bazowych

25. Na pewnej wyspie na oceanie znajduje się jedno jezioro. Jego mieszkańcy nie mają możliwości ograniczyć sobie nawzajem dostępu do jeziora, a ilość słodkiej wody jest ograniczona. Słodka woda w jeziorze to przykład:

- dobra Giffena
- dobra publicznego
- dobra prywatnego
- zasobu wspólnego

26. Do głównych form kontroli strukturalnej zaliczamy:

- kontrolę wstępną i kontrolę bieżącą
- kontrolę biurokratyczną i kontrolę z udziałem pracowników
- kontrolę finansową i kontrolę operacyjną
- kontrolę finansową i kontrolę biurokratyczną

27. Które stwierdzenie dotyczące otoczenia organizacji jest prawdziwe?

- otoczenie zadaniowe obejmuje otoczenie ogólne i otoczenie zewnętrzne
- otoczenie ogólne obejmuje środowisko wewnętrzne i otoczenie zewnętrzne
- otoczenie zewnętrzne obejmuje otoczenie zadaniowe i otoczenie ogólne
- otoczenie ogólne obejmuje środowisko wewnętrzne i otoczenie zadaniowe

28. Które stwierdzenie dotyczące struktury konglomeratowej organizacji jest prawdziwe?

- innym jej określeniem jest struktura typu M
- jest to struktura organizacyjna wykorzystywana przez organizacje składające się z wielu niepowiązanych ze sobą jednostek
- jest to struktura organizacyjna oparta na funkcjonalnym podejściu do grupowania
- innym jej określeniem jest struktura typu U

29. Które stwierdzenie dotyczące zarządzania administracyjnego jest prawdziwe?

- kierunek ten koncentrował się szczególnie na opracowaniu licznych modeli matematycznych
- głównym przedstawicielem tego kierunku jest A. Maslow
- kierunek ten koncentrował się na całej organizacji i sposobach polepszania jej sprawności i skuteczności
- podejście do zarządzania postulowane w ramach tego kierunku jest najbardziej odpowiednie w przypadku organizacji dynamicznych i złożonych

30. Menadżer pewnego zakładu produkcyjnego zbadał i zmierzył czas każdej operacji wykonywanej na poszczególnych stanowiskach pracy, a następnie wprowadził akordowy system wynagrodzeń. Takie działanie menadżera w największym stopniu odpowiada postulatowi wygłaszanym w ramach:

- koncepcji naukowego zarządzania
- teorii Herzberga
- kierunku behawiorystycznego w teorii zarządzania
- teorii dwuczynnikowej